

Deca i mladi moraju da budu prioritet

Mreža organizacija za decu Srbije i Centar za prava deteta ističu da problemi koji pogađaju gotovo svako dete u Srbiji zahtevaju neodložna sistematska rešenja, strateški pristup, veća i odgovarajuća izdvajanja za zaštitu i ostvarenje prava deteta. Položaj dece u Srbiji je dodatno narušen krizom izazvanom pandemijom KOVID-19, što se posebno odražava na decu iz najosetljivijih grupa – decu sa smetnjama u razvoju, decu migrante, romsku decu, decu koja žive i rade na ulici, decu sa HIV-om/AIDS-om, decu pripadnicima LGBTI populacije, decu iz jednoroditeljskih porodica i porodica bez prihoda ili sa niskim primanjima i dr.

Veoma smo zabrinuti što najavljujani ključni zakoni, kao što su Zakon o pravima deteta i Zaštitniku prava deteta, Zakon o izmenama i dopunama Porodičnog zakona, Zakon o izmenama i dopunama Zakona o socijalnoj zaštiti i Zakon o izmenama i dopunama Zakona o maloletnim učiniocima krivičnih dela i krivičnopravnoj zaštiti maloletnih lica, nisu usvojeni.

Nažalost, u [Planu rada Vlade Republike Srbije za 2020.](#) nije predviđeno da se među aktima koje Vlada predlaže Narodnoj skupštini nađe i Predlog zakona o pravima deteta i Zaštitniku prava deteta, što su predviđali planovi za prethodne dve godine.

Pored toga, nedostaju nam važni strateški dokumenti, Nacionalni plan akcije za decu, koji je istekao 2015. godine, i Strategija za prevenciju i zaštitu dece od nasilja, čije je usvajanje najavljeno u narednom periodu.

Mnoge porodice se suočavaju sa mnogobrojnim teškoćama, kao što su: nedostatak podrške u zajednici, zatvaranje škola i vrtića, onemogućen pristup uslugama socijalne zaštite i podrške, nemogućnost zadovoljavanja osnovnih životnih potreba i socijalna izolacija. Otvorena su i pitanja dostupnosti i pravednosti obrazovanja koje se u toku pandemije odvija na daljinu, preko kanala javnog servisa i interneta: da li sva deca imaju pristup internetu, da li sva deca imaju računar i/ili pametni telefon koji može da podrži različite aplikacije za učenje na daljinu, da li roditelji/staratelji mogu da pruže adekvatnu podršku u savladavanju gradiva deci, da li maturanti mogu da iznesu teret koji je pred njima i da li su učestvovali u odlukama koje se njih tiču, itd.

Ova kriza je još jednom pokazala koliko su deca na smeštaju u ustanovama socijalne zaštite ranjiva i u većem zdravstvenom riziku posebno sada kada se preporučuje fizička distanca i zabranjuje okupljanje većeg broja osoba u zatvorenom prostoru.

Zato pozivamo Vladu Republike Srbije, posebno u vremenu kada se suočavamo sa aktuelnom pandemijom i njenim dugoročnim posledicama, da hitno planira i preduzme mere koje će biti usmerene na sistemsko i kontinuirano obezbeđivanje resursa za osnaživanje i podršku dece i porodica, a posebno onih koji pripadaju najranjivijim grupama.